

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători –Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu și Ion Guzun,

judecând recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2014, în cauza penală în privința lui:

Balan Alexandr Alexandr,
născut la 05 septembrie 1982, originar
și domiciliat în s. Beleavineț, r-nul
Briceni;

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.11.2011 – 27.05.2013;

instanța de apel: 12.08.2013- 04.02.2014;

instanța de recurs: 11.06.2014- 14.10.2014;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Briceni din 27 mai 2013, Balan Alexandr a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală se învinuiește Balan Alexandr pentru faptul că, activînd, conform ordinului MAI nr. 82 ef din 02.04.2010, în funcția de inspector patrulare rutieră al Secției Poliției Rutiere al Comisariatului raional de poliție Briceni, la 19.09.2011, aproximativ pe la ora 23.30, a stopat lîngă stația de alimentare cu petrol „ Tirez-Petrol”, situată la intrarea în or. Briceni, autoturismul de model „ Vaz-212063”, cu n/î BL CZ-632, condus de către cet. Ivașchiv Oleg Bogdan, care transporta mărfuri, fără documente de proveniență sub formă de 250 perechi de branțe și patru cutii de biscuiți. Reținînd autoturismul dat pe teritoriul Comisariatului de poliție raional Briceni, inspectorul patrulare rutieră al Secției Poliției Rutiere al Comisariatului raional de poliție Briceni, Balan Alexandr Alexandr, fiind persoană publică în virtutea statutului legal

deținut, a pretins de la cet. Ivașchiv Oleg Bogdan suma de 100 dolari SUA, pentru a îndeplini acțiuni, ce țin de atribuțiile sale de serviciu, exprimate în eliberarea autoturismului nominalizat cu marfa transportată, astfel, primind o parte de bani în sumă de 50 dolari SUA în dimineața zilei de 17.09.2011, care conform cursului valutar al BNM la acea zi constituia 586,57 lei, iar a doua parte de bani în sumă de 50 dolari SUA la 19.09.2011, care conform cursului valutar al BNM la acea zi constituiau 586, 30 lei.

Ulterior, începând cu 19.09.2011 sub pretextul favorizării traficului ilicit de mărfuri pe teritoriul raionului Briceni de către cet. Ivașchiv Oleg Bogdan și redocumentării faptelor respective, colaboratorul de poliție din cadrul Secției Poliției Rutiere al Comisariatului rațional de poliție Briceni, Balan Alexandr a pretins de la acesta mijloace bănești, ce nu i se cuvin în sumă de 1000 lei moldovenești, pentru fiecare traversare de către Ivașchiv Oleg cu mijlocul de transport a teritoriului deservit de către Balan Alexandr, bani dintre care 700 lei acesta din urmă i-a primit la 05.10.2011, în jurul orei 18-40, în autopatrula de serviciu de model „Vaz-2107”, cu n/î MAI 3053, parcată pe traseul m-14 „Brest-Chișinău-Odesa”, între s. Caracușenii Noi și or. Briceni, fiind reținut în flagrant delict.

3. Împotriva sentinței a declarat apel în termen procurorul care a solicitat admiterea lui, casarea totală a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Balan Alexandr să fie condamnat la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a exercita funcția, în timpul căreia a comis infracțiunea încriminată, pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului a invocat, că în ședința de judecată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită integral prin totalitatea de probe, administrate în cadrul urmăririi penale, prezentate de acuzatorul de stat și examinate în ședința de judecată și anume: prin declarațiile martorilor O. Ivaschiv, A. Burlea, A. Surdu, cât și prin probele scrise ca:

- procesul-verbal de primire a plîngerii de la Ivașchiv Oleg, în care ultimul denunță acțiunile ilegale de pretindere din partea suspectilor Balan Alexandru și Burlea Aurel a banilor în sumă de 1000 lei (f.d. 7);

- procesul-verbal privind marcarea bancnotelor din 05.10.2011, prin care s-a efectuat marcarea mijloacelor bănești în sumă totală de 1000 lei, o parte din care ulterior, la 05.10.2011, au fost transmise de către Ivașchiv Oleg sub controlul colaboratorilor D.G.T. Nord a CCCEC (f.d. 9);

- procesul-verbal de înzestrare cu tehnică-specială din 05.10.2011, potrivit căruia Ivașchiv Oleg a fost înzestrat cu tehnică specială prin intermediul căreia au fost efectuate înregistrările audio și video a comunicărilor cu inculpatul la

05.10.2011 (f.d. 10);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 05.10.2011, conform căroră de la cet. Ivașchiv Oleg s-a ridicat tehnică specială, cu care ultimul a fost înzestrat conform procesului-verbal de înzestrare cu tehnică specială din 05.10.2011 (f.d. 11-12);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 05.10.2011, conform căroră de la Ivașchiv Oleg s-au ridicat mijloace bănești în sumă de 300 lei. ce făceau parte din mijloacele bănești marcate, conform procesului-verbal de marcarea a bancnotelor din 05.10.2011 (f.d. 31-32),

- ordonanței și procesului-verbal de ridicare a procesului-verbal de ridicare a procesului-verbal de reținere a unității de transport de la O. Ivașchiv (f.d. II. 18);

- procesul-verbal de reținere a mijlocului de transport (f.d. 19);

- decizia privind efectuarea activității operative de investigație (f.d. 20);

- decizia privind controlul transiterii banilor estorcați (f.d. 22), încheierea judecătorului de instrucție (f.d. 26);

- procesul-verbal de percheziție corporală, potrivit căruia la 05.10.2011 a fost percheziționat colaboratorul de poliție a CPR Briceni A. Balan (f.d. 27-28);

- procesul-verbal de percheziție, prin care la 05.10.2011 în automobilul de serviciu model „VAZ-2107” cu n/î MAI 3053 au fost depistați banii marcați în sumă de 700 lei (f.d. 29-30);

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare prin care din CPR Briceni a fost ridicat materialul contravențional nr. 2421 (f.d. 31-32);

- procesul-verbal de examinare a documentului, prin care a fost examinat registrul nr. 2 a CPR Briceni (f.d. 37-38);

- procesele-verbale de interceptare și confirmare a înregistrărilor audio și video cu stenogramele convorbirilor, avute loc între A.Balan și O.Ivașchiv la 05.10.2011 (f.d. 71-82);

- procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere a obiectului drept corp delict cu anexarea acestora la materialele cauzei penale (f.d. 90-91);

- procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere a obiectului drept corp delict cu anexarea acestora la materialele cauzei penale din 11.10.2011 (f.d. 124-128).

Procurorul a considerat că instanța de fond, în mod eronat, a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor examinate în cadrul ședinței de judecată, prezentate de către acuzare, fiind totodată dusă în eroare de poziția părții apărării, inculpatului, care nu și-a recunoscut vina, poziție, care poartă un caracter de apărare și declarativ, scopul primordial fiind eschivarea de la răspunderea penală și pe care de fapt le-a pus la baza sentinței de achitare. Instanța de fond, fără a aprecia într-un mod critic rezultatul obținut ca urmare a acțiunilor de urmărire penală petrecute în cauză,

exclde discuțiile, avute între martorul O. Ivașchiv și inculpatul A. Balan, atât la 23.09.2011 cât și la 05.10.2011, ca rezultat al interceptării comunicărilor efectuate, conform cărora se confirmă clar și cu certitudine faptul pretinderii și primirii de către inculpatul Balan Alexandr a banilor în sumă de 700 lei de la O. Ivașchiv și situațiilor negative, care pot apărea în cazul, în care ultimul nu va transmite banii respectivi. Concluzia instanței de fond este eronată referitor la data și locul întocmirii procesului-verbal de marcarea a bancnotelor din 05.10.2011 și procesul-verbal de înzestrare cu tehnică specială din 05.10.2011. Conform documentelor nominalizate și declarațiilor martorului O. Ivașchiv, există o incertitudine în ceea ce ține de data și locul întocmirii, dar, procurorul a considerat, că în urma analizei probelor, examinate de către instanța de judecată, permit a face concluzia, că această eroare a fost comisă mecanic de către membrul grupului de ofițeri de urmărire penală Bogaciuc Igor, fiind el însuși permanent cu domiciliul în mun. Bălți, sediul organului de urmărire penală fiind în mun. Bălți, din punct de vedere al deprinderii sale a indicat locul întocmirii procesului-verbal privind marcarea bancnotelor și înzestrarea cu tehnică specială "mun. Bălți", dar nu "or. Lipcani", faptul dat se dovedește și prin declarațiile martorului O. Ivașchiv, care a declarat, că la 05.10.2011, s-a întâlnit cu colaboratorii Centrului aproximativ în regiunea or. Lipcani și că anume acolo a fost înzestrat cu tehnică specială pentru înregistrarea convorbirilor, pentru care fapt el a dat acordul și i-au fost transmiși banii, solicitați de Balan Alexandr și a asistat la marcarea banilor cu praf special și un creion special. Faptul, că aceste acțiuni au fost petrecute în or. Lipcani au fost confirmate și de către ofițerul de urmărire penală A. Surdu. De asemenea, a considerat eronată și concluzia instanței referitor la data și locul întocmirii procesului-verbal de audiere a martorului O. Ivașchiv din 05.10.2011 între orele 11.30-12.10. în acest sens, fiind audiat ofițerul de urmărire penală, a explicat, că martorul O. Ivașchiv a fost citat pentru data de 05.10.2011, orele 11.00, însă nu s-a prezentat. La 05.10.2011, fiind în biroul de serviciu a introdus în procesul-verbal datele de anchetă a declarantului O. Ivașchiv. Ulterior, de la un ofițer de urmărire penală din grupul de ofițeri, care erau pe teritoriul r-lui Briceni, i s-a comunicat, că A. Balan și A. Burlea se aflau pe traseul Briceni-Lipcani și, din acest motiv, O. Ivașchiv nu poate să vină în mun. Bălți. S-a deplasat în r-nul Briceni, unde s-a întâlnit cu O. Ivașchiv și într-o pădurice, avînd la el laptopul l-a interogat pe O. Ivașchiv. Astfel, apelantul, consideră, că se constată o eroare mecanică, admisă de ofițerul de urmărire penală și nu una intenționată. Tot odată menționează, că respingînd proba dată, instanța de fond nu a ținut cont de faptul, că martorul Ivașchiv pe parcursul urmăririi penale, fiind audiat suplimentar de către procuror la 14.10.2011, a oferit declarații analogice, celor incluse în procesul-verbal de audiere a martorului din 05.10.2011. Respectiv în ședința de judecată, martorul O. Ivașchiv și-a susținut declarațiile date la urmărirea penală, care fiind colaborate din punct de vedere al pertinentei și concludentei cu

celelalte probe, confirm pe deplin acțiunile inculpatului Balan Alexandr. A considerat că, incorect instanța de judecată, făcând referire la art. 136 al. (3) CPP, a exclus ca probă procesul-verbal de efectuare a interceptării și înregistrării comunicărilor audio din 05.10.2011, procesul-verbal din 06.10.2011 privind aprecierea informațiilor, care au o importanță pentru cauza penală (pe imagini). În urma verificării în ședința de judecată a anexei la procesul-verbal a interceptării și înregistrării comunicărilor și imaginilor din 05.10.2011, s-a stabilit, că convorbirea înscrisă în stenogramă este dusă în limba rusă, însă la întocmirea procesului-verbal traducător nu a participat. Apelantul a considerat incorectă viziunea instanței, că situația dată a constituit o încălcare a dreptului la apărare a inculpatului, or, chiar din conținutul stenogramei efectuate, anexate la procesul-verbal de interceptare, care a fost și audiată în întregime în instanța de judecată, rezultă clar și cu certitudine, că inculpatul este un bun vorbitor al limbii ruse, pe care o cunoaște bine și o poate folosi în discuția sa cu alte persoane. La etapa finisării urmăririi penale, inculpatul făcând cunoștință cu materialele cauzei penale, inclusiv și cu conținutul proceselor-verbale respective, nu a invocat faptul, că nu cunoaște și nu înțelege textul stenogramei, redat în limba rusă. Astfel, a considerat, că aprecierea tendențioasă și unilaterală a probelor de către instanță a favorizat la pronunțarea unei sentințe de achitare a lui Balan Alexandr.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2014, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința atacată.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a constatat că, instanța de fond în baza probelor acumulate și administrate în cadrul cercetării judecătorești corect a ajuns la concluzia privind nevinovăția lui Balan Alexandr în comiterea infracțiunii imputate, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Probele, la care face referire procurorul în apelul depus, prin care precum că se confirmă vinovăția inculpatului Balan Alexandr au fost minuțios cercetate de instanța de fond dându-li-se o apreciere justă.

Instanța de apel, la demersul procurorului, a considerat oportună reluarea cercetării judecătorești cu audierea nemijlocită în instanța de apel a inculpatului, a martorilor și cercetarea probelor, anexate la dosar.

Astfel, analizând declarațiile martorilor, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că din declarațiile acestora, care sunt martorii acuzării nu se poate deduce vinovăția inculpatului, așa cum pretinde acuzatorul de stat în cererea de apel, reieșind chiar din declarațiile martorului O. Ivașchiv, care sunt contradictorii, contradicții care nu au fost înlăturate de partea acuzării nici în ședința instanței de apel.

Ultimul a pretins, că fiind reținut cu marfa, asupra căreia nu avea documente de proveniență, fiindu-i întocmit proces-verbal cu privire la contravenție și ridicat mijlocul de transport „i-a dat lui Balan Al. 100 lei, pentru ca acesta să achite amenda aplicată. A doua zi a venit la inculpat la comisariat și i-a pus pe masă 50

dolari (SUA). Automobilul i s-a eliberat imediat, însă marfa a fost eliberată după ce a mai fost odată în birou la Balan Al. și i-a mai dat încă 50 dolari (SUA), afirmații ce se combat prin materialele cauzei, or după cum rezultă din materialul contravențional nr. 2421 R-2 (f.d. 63-70) raportul privind reținerea lui Ivașchiv ce transporta diferite mărfuri fără acte de proveniență, procesul-verbal cu privire la contravenție și încheierea despre rezultatele controlului cererii, toate sunt întocmite de către colaboratorul de poliție A. Burlea, martorul acușării, care la rîndul său a declarat în instanța de apel, că „*Ivașchiv Oleg a achitat amenda și prin baza de date au primit informație de la bancă, precum că amenda a fost achitată de către Ivașchiv Oleg*”. Nu corespunde materialelor nici afirmația martorului, că i s-a întors inițial o parte din marfă și numai după ce a mai achitat 50 dolari i s-a întors toată cantitatea de marfă, or, în același material contravențional este prezentă o singură recipisă, scrisă de către O. Ivașchiv de primire a mărfii și că nu are pretenții (f.d. 69). Sunt contradictorii și declarațiile martorului O. Ivașchiv privitor și la circumstanțele transmiterii banilor în sumă de 700 lei la data de 05.10.2011. Așa O. Ivașchiv a declarat, că s-a așezat în automobilul de serviciu pe bancheta din față și a transmis banii, însă, din vizionarea înregistrărilor video se vede, că O. Ivașchiv s-a așezat pe bancheta din spate a automobilului de serviciu, dar nu se vede momentul, ultimul a transmis sau pus banii și unde anume, după cum nu a fost deslușită nici convorbirea, avută în salonul automobilului.

Colegiul penal a menționat că, conform art. 8 al. (3) CPP, concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii, nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Iar potrivit art. 94 al. (1) pct.8) CPP, *nu pot fi admise ca probe și prin urmare nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărîri judecătorești date, care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor prezentului cod.*

Astfel, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că inculpatul a fost de fapt victima unei provocări, unei capcane, și condamnarea lui, în contextul jurisprudenței Curții Europene s-ar aprecia ca violare a art. 6 par. 1 din Convenție, adică condamnarea nu ar fi "**echitabilă**".

Concluzia instanței de apel privind prezența unei provocări rezultă din următoarele:

- Procesul-verbal privind marcarea bancnotelor din 05.10.2011 (f.d.9), potrivit căruia bancnotele în sumă de 1000 lei au *fost marcate* în ziua de 05.10.2011 *în mun. Bălți în prezența lui Ivașchiv Oleg*, or, după cum s-a constatat în ședința de judecată O. Ivașchiv nu putea fi în mun. Bălți la acea dată, dat fiind faptul, că potrivit avizului, eliberat de Șeful Direcției Generale Supraveghere și Control Frontierei de Stat, Ivașchiv Oleg la 05.10.2011 a ieșit de pe teritoriu Republicii Moldova, fapt ce a fost confirmat în ședința de judecată și de către specialistul V. Lupu;

- Prin faptul că toate procesele-verbale de efectuare a acțiunilor de urmărire penale conțin date, ce nu corespund realității privitor la timpul, locul întocmirii și persoanele, ce au participat la efectuarea acestor acțiuni procesuale, ce indică la faptul, că procesele-verbale date au fost întocmite anterior survenirii circumstanțelor cauzei, după cum urmează : procesul-verbal privind marcarea bancnotelor din 05.10.2011, prin care s-a efectuat marcarea mijloacelor bănești în sumă totală de 1000 lei, o parte din care ulterior, la 05.10.2011 au fost transmise de către Ivașchiv Oleg sub controlul colaboratorilor D.G.T. Nord a CCCEC - *incorect indicat, că a participat O. Ivașchiv* (f.d. 9), procesul-verbal de înzestrare cu tehnică-specială din 05.10.2011, potrivit căruia Ivașchiv Oleg a fost înzestrat cu tehnică specială prin intermediul căreia au fost efectuate înregistrările audio și video a comunicărilor cu inculpatul Balan Alexandr la 05.10.2011 - *incorect indicat, că a fost întocmit în mun. Bălți*(f.d. 10), ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 05.10.2011, conform cărora de la cet. Ivașchiv Oleg s-a ridicat tehnică specială, cu care ultimul a fost înzestrat conform procesului-verbal de înzestrare cu tehnică specială din 05.10.2011 (f.d. 11-12) și ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 05.10.2011, conform cărora de la Ivașchiv Oleg s-au ridicat mijloace bănești în sumă de 300 lei, ce făceau parte din mijloacele bănești marcate, conform procesului-verbal de marcarea a bancnotelor din 05.10.2011 (f.d. 31-32) - *incorect indicat, că a fost ridicată tehnica specială și banii în or. Edineț, str. Bucovinei 9/21*, în acel timp când din declarațiile lui O. Ivașchiv aceasta nu corespunde realității;

- Procesul-verbal de audiere a martorului O. Ivașchiv din 05.10.2011 (f.d. 15-16), potrivit căruia la data de 05.10.2011 O. Ivașchiv a fost audiat în mun. Bălți și a dat declarații la orele 11.30-12.10, prin care îl denunță pe A. Balan, precum că ultimul a cerut de la el 100 dolari SUA, pentru a-i fi întors automobilul și marfa, ce i-a fost reținută, și că estorca bani în sumă de 500 lei pentru prima trecere și a câte 1000 lei pentru următoarea, pentru ca pe viitor să poată trece cu marfa, or, după cum s-a menționat la data de 05.10.2011, orele 11.30-12.10, O. Ivașchiv *nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova și nu putea să dea astfel de declarații*;

- Procesul-verbal de percheziție corporală din 05.10.2011 (f.d. 27-28), potrivit căruia A. Balan benevol a predat colaboratorilor poliției suma de 1592 lei, ce o avea asupra sa. După ce banii predați de A. Balan au fost examinați la lumina lămpii cu raze ultraviolete pe bancnote nefiind vizualizate careva particule sau inscripții luminescente; bani care s-au dovedit a fi banii personali ai lui A. Balan, care i-au fost returnați potrivit recipisei de la f.d. 147, or, dacă se pretinde, că A. Balan a primit bani în sumă de 700 lei, de ce în așa caz banii marcați nu au fost găsiți asupra sa, ci puși într-o mapă, care nici nu-i aparținea. În circumstanțele date se certifică afirmația inculpatului A. Balan, că el nu a primit careva bani de la O.Ivașchiv și nu cunoștea despre faptul, că ultimul a lăsat în automobilul de serviciu mijloace bănești;

- Procesul-verbal de percheziție a automobilului din 05.10.2011 (f.d.29) din care rezultă, că într-o mapă de culoare neagră, ce se afla pe bancheta din spate a automobilul de serviciu de model VAZ 2107 cu nr. de înmatriculare MAI 3053, s-a dovedit a fi a colaboratorului de poliție A. Burlea, au fost depistate mijloace bănești în sumă de 700 lei;

- Reieșind din circumstanțele întocmirii procesului-verbal privind marcarea bancnotelor din 05.10.2011, procesului-verbal cu privire la înzestrarea cu tehnică specială din 05.10.2011, O.Ivașchiv a fost de fapt postat în rolul de investigator sub acoperire, provocându-l pe Balan Alecdnr la acțiuni de corupere, fapt ce se confirmă și din înregistrarea video, vizionată în ședința Curții de Apel, din care se vede, că Ivașchiv singur s-a apropiat de A. Balan, timp îndelungat urmându-l pe acesta în timp ce ultimul își îndeplinea atribuțiile de serviciu, apoi s-a urcat în automobilul de serviciu, unde, după cum a relatat el, a pus într-o mapă banii marcați în sumă de 700 lei;

- Stenograma interceptării comunicărilor, avute loc între Ivașchiv Oleg, Balan Alexandru și Burlea Aurel (f.d. 72-73,81-82), prin care se confirmă afirmația Iul Balan, că privitor la careva sume bănești a conversat cu O. Ivașchiv numai în privința unui condiționer, or, din conținutul acestei stenograme într-adevăr persoana cu nr. 2 (care potrivit inscripțiilor inițiale a fost indicat A. Balan) întreabă pe persoana cui nr. 1 (O. Ivașchiv) privitor la costul unui condiționer;

- La 14.10.2011, fiind audiat în calitate de martor O. Ivașchiv, a confirmat faptul, că între el și A. Balan s-a discutat despre condiționer, pe care, ultimul intenționa să-l procure (f.d. 129-131);

- Declarațiile martorului A. Burlea atât de la urmărirea penală cât și din ședința de judecată, prin care ultimul a menționat, că el nu a auzit ca O. Ivașchiv să-i propună lui A. Balan sau dînsului bani în sumă de 700 lei, menționînd tot odată, că discuția între Balan și Ivașchiv a fost referitor la careva aparate de încălzire (f.d. 142-14), or, în condițiile descrise mai sus, circumstanțele cauzei indică la o provocare la comiterea infracțiunii cu asistența poliției.

Totodată, instanța de apel nu a reținut ca probă faptul că, anterior A. Balan ar fi pretins sumele de bani de 100 dolari și 1000 lei, ce s-ar confirma prin purtătorul electronic CD-R de model "Memorex", precum că anexat și predat benevol de către Ivașchiv Oleg la momentul depunerii denunțului său la 04.10.2011, or, în materialele cauzei nu este prezent un proces-verbal de predare și ridicare a audiodiscului, așa cum se pretinde de către acuzare, această probă fiind dobîndită, după cum corect a menționat și instanța de fond, cu încălcarea cerințelor art. 158 CPP.

În ședința instanței de apel procurorul nu a solicitat ca proba dată (înscrierea audio a presupusei convorbiri dintre O.Ivașchiv și A. Balan, ce a avut loc precum că pe data de 23,09.2011) să fie verificată și, astfel, instanța de apel nu i-a dat o altă

apreciere decît cea, dată de instanța de fond, care a administrat proba dată și i-a dat apreciere.

În suportul concluziei, că în speță a avut loc o provocare, fiind ca o răzbunare din partea lui O. Ivașchiv, pentru faptul, că anterior a fost supus sancțiunii contravenționale de către colaboratorii de poliție, afirmație susținută și de către inculpatul A. Balan în ședința de judecată, indică și următoarele:

- La data de 17.09.2011, aproximativ ora 00.05, de către A. Burlea și A. Balan a fost stopat automobilul, condus de către martorul O. Ivașchiv, ce transporta mărfuri industriale și alimentare fără documente de proveniență, despre care colaboratorii de poliție au informat prin raport, fapt confirmat prin inscripția nr. 11, înregistrată în Registrul nr. 2 (f.d. 30). Materialul fiind remis spre examinare, conform aceluiași Registru nr. 2, lui A. Burlea;

- Materialele dosarului contravențional în privința lui Ivașchiv Oleg (f.d. 64, 71) încheierea, raportul și procesul-verbal cu privire la contravenție prevăzută de art. 263 Cod contravențional în privința lui O. Ivașchiv fiind întocmite de către colaboratorul de poliție A. Burlea;

În astfel de circumstanțe, cînd majoritatea actelor procesuale inițiale au fost întocmite de către organul de urmărire penale anticipat, înainte de a avea loc evenimentele pe caz, Colegiul penal a considerat activitatea organelor de poliție ca o instigare la săvîrșirea infracțiunii de către inculpatul A. Balan, deoarece nu există o dovadă în speță, că în absența intervenției acestora, infracțiunea ar fi fost comisă or, nu s-a dovedit, că la momentul efectuării actelor preliminare, autoritățile aveau motive temeinice de a suspecta existența unei activități contravenționale sau infracționale din partea lui A. Balan.

Totodată, instanța de apel a reținut că, la 24.10.2011, prin ordonanța procurorului, Burlea Aurel fiind bănuیت de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, săvîrșită în aceleași circumstanțe, a fost scos de sub urmărire penală pe motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor infracțiunii, prevăzute de art. 44, 324 al. (2) lit. b). c) CP (f. d. 140).

Instanța de apel a menționat că, învinuirea lui Balan Alexandr în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 324 al. (1) Cod penal, se bazează pe aceleași probe ca și în privința lui Burlea Aurel.

În asemenea circumstanțe, dacă procurorul exclude prezența componentei de infracțiune, prevăzută de art. 324 CP, în acțiunile lui A. Burlea, cel ce a întocmit toate actele procedurale pe materialul contravențional în privința lui O. Ivașchiv, în mapa căruia au și fost depistați banii marcați, cu atît mai mult nu sunt ele prezente în acțiunile lui A. Balan, or, în asemenea circumstanțe, poate fi reținut, prin prisma stabilității raportului juridic, și încălcarea unui drept fundamental, prevăzut de art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, cu remiterea cauzei la judecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, procurorul a indicat că, instanța de apel ilegal a adoptat o decizie de menținere a sentinței de achitare, dînd prioritate declarațiilor inculpatului, care a negat vinovăția sa, nu a dat apreciere depozițiilor martorilor și nu a ținut cont de faptul că partea apărării nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă. Mai mult ca atît, încălcările procedurale admise de organul de urmărire penală, la care fac referire instanțele de fond, nu pot conduce la achitarea totală a persoanei, ci cel puțin la eventuala încetare a procesului penal în acest sens.

Vinovăția inculpatului este pe deplin dovedită prin probele acumulate la materialele cauzei și cercetate la judecarea cauzei, pe cînd instanța de apel doar formal a indicat că acestea urmează a fi respinse fără a da o motivare în acest sens.

6. Judecînd recursul ordinar și verificînd legalitatea hotărîrii atacate în baza materialelor din dosar și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide, că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente:

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, însă fără a i se agrava situația.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal lărgit reține, că procurorul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, și anume că *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt.*

Instanța de recurs menționează că, recurentul în recursul său indică eroarea prevăzută de art. 427 Cod de procedură penală, însă nu face o careva motivare ce ar ține de eroarea presupusă, ci invocă dezacordul său cu aprecierea probelor de către instanța de judecată, mai mult ca atît, recursul declarat este o copie a apelului.

Astfel, Colegiul lărgit precizează că, potrivit art. 414 alin. (1) Cod de

procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Alin. (4) și (5) ale aceleași norme prevăd că, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează că, instanța de apel a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar soluția acesteia se întemeiază pe o bună motivare.

Analizînd probele acușării și a apărării administrate în dosar și cercetate în condițiile legii, atît în prima instanță, cît și în instanța de apel, ulterior expuse în decizia instanței de apel, cum ar fi: declarațiile inculpatului Balan Alexandr, a martorilor Oleg Ivașchiv, Aurel Burlea și Surdu Andrian, a specialistului Lupu Veaceslav, precum și materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel corect a concluzionat că totalitatea acestor probe confirmă lipsa vinovăției a lui Balan Alexandr în baza art. 324 alin.(1) Cod Penal.

Mai mult ca atît, instanța de apel corect și întemeiat s-a expus pentru neadmiterea unor probe ale acușării, cum ar fi: procesul-verbal privind marcarea bancnotelor din 05.10.2011, prin care s-a efectuat marcarea mijloacelor bănești în sumă totală de 1000 lei, (f.d. 9), procesul - verbal de înzestrare cu tehnică-specială din 05.10.2011, potrivit căruia Ivașchiv Oleg a fost înzestrat cu tehnică specială prin intermediul căreia au fost efectuate înregistrările audio și video a comunicărilor cu inculpatul la 05.10.2011 (f.d.10), ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 05.10.2011, conform căreia de la Ivașchiv Oleg s-a ridicat tehnică specială cu care ultimul a fost înzestrat conform procesului-verbal de înzestrare cu tehnică specială din 05.10.2011 (f.d.11-12), ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 05.10.2011, conform căreia de la Ivașchiv Oleg s-au ridicat mijloace bănești în sumă de 300 lei, ce făceau parte din mijloacele bănești marcate, conform procesului-verbal de marcarea a bancnotelor din 05.10.2011 (f. d. 31-32), procesele-verbale de interceptare, confirmare a înregistrărilor audio și video cu stenogramele convorbirilor avute loc între Alexandr Balan și Oleg Ivașchiv la 05.10.2011 (f. d. 71-82), procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere a obiectului drept corp delict cu anexarea acestora la materialele cauzei penale din 11.10.2011 (f. d. 124-126).

Totodată, Colegiul lărgit relevă că, instanța de apel corect nu a reținut ca probă ce ar confirma vinovăția inculpatului și purtătorul electronic CD-R de model „Memorex”, deoarece acesta ar fi fost anexat de către martorul Oleg Ivașchiv la denunțul din 04.10.2011, însă ca corp delict a fost recunoscut abia la 11.10.2011, iar la materialele cauzei nu este anexat un careva proves-verbal de predare și ridicare a audiodiscului, ceea ce contravine prevederilor art. 158 Cod de procedură penală.

Astfel, în opinia instanței de recurs, instanța de apel constatând lipsa probelor ce ar confirma prezența componentei infracționale imputate în acțiunile inculpatului, corect a menținut sentința de achitare a instanței de fond.

Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare, bazîndu-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, care conțin declarațiile martorilor și ale inculpatului din același dosar, în temeiul cărora a fost achitat de prima instanță.

În viziunea instanței de recurs, reieșind din conținutul procesului verbal al ședinței instanței de apel, procurorul în cadrul apelului nu și-a exercitat atribuțiile vis-a-vis de prezentarea probelor suplimentare în confirmarea învinuirii, iar în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, *sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcției lui procesuale* (art.51, 53, 320 Cod de procedură penală). Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărîrea *Capecan contra Belgiei* din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în materie penală, problema administrării probelor trebuie să fie abordată prin prisma art. 6 § 2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Astfel, în cadrul apelului, deși s-a solicitat condamnarea, probe în confirmarea învinuirii procurorul nu a prezentat.

Generalizînd cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit conchide, că partea acuzării în susținerea apelului asupra sentinței de achitare nu a îndeplinit cerințele legii cu privire la prezentarea probelor, ce ar servi temei pentru o nouă interpretare a probelor de către instanța de apel, or apelul declarat conține descrierea probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești, cu interpretarea acestor probe în formă tendențioasă, fără a se referi și la alte circumstanțe ce au importanță pentru cauză și care au fost omise, ca de altfel și recursul declarat fiind unul formal cu invocarea probelor ce aparent indică la vinovăția inculpaților.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că instanțele de fond au adoptat hotărîri legale și întemeiate.

Astfel, temeiul invocat de recurent precum că „*hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*” nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că instanța de apel, respectînd prevederile art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, a adoptat o hotărîre ce cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și a indicat detaliat

motivele adoptării soluției date. Prevederile legale obligatorii au fost respectate la judecarea cauzei în apel și Colegiul s-a expus motivat asupra respingerii apelului.

Alt argument invocat de recurent este aprecierea eronată a probelor de către instanța de apel.

La acest capitol Colegiul menționează, că aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare, mai mult ca atât, temeiul invocat nu se încadrează în cele prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În concluzie, Colegiul constată, că în prezenta cauză nu se întrevăd erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel dând o apreciere corectă probelor administrate, examinându-le multilateral, iar motivarea soluției fiind bazată respectiv pe ele.

În acest context, Colegiul penal lărgit conchide, că argumentele invocate de către acuzatorul de stat în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil respingerea recursului ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii contestate.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2014, pe cauza penală în privința lui Balan Alexandr, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 11 noiembrie 2014.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun